

denne Skikkelse; der er derimod fremkommen en ganske ny Conto paa Finantsloven, Sp. 45, under Overskriften: „De under Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet forterende Instituter med særegne Fonds“, der hedder: „Folketirken“ og derunder findes opført under Nr. 1: „Tilskud fra Statskassen“ og under Nr. 2: „Indtægter af samtlige overtagne Bispætiender“. Dersom der var en fuldkommen Overensstemmelse imellem Statsmagtens forskjellige Dele om, hvad disse særskilte Fonds under Underviisningsministeriet havde at betyde, at det kun var en egen Posteringsform for Statens fuldstændige Eiendom med lige saa fri Raadighed derover som over al øvrig Eiendom, Indtægt og Kapital i Staten, saa blev denne Forandring af ringere Betydning; jeg skulde derfor ikke tilraade den alligevel, men jeg skulde ønske den for at have en ringere Betydning. Dersom man saaledes paa denne Post havde taget samtlige Tjender til Indtægt og igjen ført dem til Udgift og derved bragt hele Tjendespørgsmaalet i den Henseende til Afgjørelse, ved at de vare stillede lige med Bispætienden, som vi nu gjennem Traktionen vide er en Statsindtægt, og vi altsaa derved vidste, at det fra Regjeringens Side var anerkjendt, at Tjenden var en Statsindtægt og ikke Noget, som tilhørte Kirken, men at Staten i saa Henseende havde en Forpligtelse imod Folketirken, der altsaa var Lovgivningen underkastet, selv naar den udsøndredes fra Statsstyrelsen og blev til Folketirke med sin egen Forsatning — jeg siger, naar det havde været iagttaget paa denne Maade og dette var skeet, saa kunde man sige, at det var en maaskee mindre helbig Form, en maaskee mindre rigtig Fremstilling af Sagen, men at der ialtsald ogsaa fra Regjeringens Side var gjort Skridt til at indbefomme Duffer, som gaar ud paa, at haandhave Tjenden som det, den efter min Mening er; en Indtægt til Staten, hvorover den har at raade paa en vis Maade for at fyldestgjøre et vist Lønningsformaal; men saaledes, som det her er opstillet, forekommer det mig, for at bruge en tactisk Bignelse, som en Post, der foreløbig er befalt, som om det var, for at bringe Syge i Land, og derpaa gjøre en Erobring ved en fuldstændig Landgang med Hæren; det er Foden,

man har sat paa et godt Holdpunkt, for der paa at komme derover med begge Been, hele Legemet, og tilsidst udstille det som et særligt Fond, der hører Folketirken til og, naar Kirken faaer en Forsatning, naar den udsøndres, følger med som dens Eiendom, hvorved Sagen er afgjort. For ikke at komme i Tvivlsmaal herom, er det min Hensigt at foreslaae denne Posteringsmaade forandret. Det er ikke Stedet her at gjøre det, og jeg skal ikke videre udtale, hvorledes jeg har ifinde at gjøre det; det vil være paa sin Plads til anden Behandling. Jeg har troet at maatte henlede Thingets Opmærksomhed paa den store Betydning, der ligger i dette Spørgsmaal, og bede det taget under nøie Overveielse.

Jeg har i Begyndelsen sagt, at der var kun saa Afvigelser i denne Finantslov fra den forrige, som skulde bringe mig til at udtale mig derover, og jeg skal ogsaa blive staaende ved dette og vende tilbage til, hvad jeg først berørte, vort Bidrag til Fællestassen, og støtte dertil en Bemærkning, som angaaer Handelen. Det er for ethvert industrielt Foretagende en ikke uvigtig Sag at kunne faae sine Prøver forsendte paa en beqvem Maade; paa en for Bedkommende selv ikke bekostelig Maade, og faae dem bragte til Consumenterne, til Forbrugerne ad en sikker og beqvem Vej; men det vilde være uheldigt for den ene Fabrikant, om han kunde antage, at en anden blev mere begunstiget end han, saaledes at dennes Prøver bleve sendte uden Bekostninger for ham, en Begunstigelse, som hans Frembringelser ikke kunde faae. Den Industrigreen, jeg her figter til, er Dagbladsindustrien. Det er noksom bekendt, at det ganske nylig er blevet meddeelt af et Blad; at det ved at optage i sine Spalter en staaende Artikel i et fremmed Sprog, har faaet Regjeringens Hjælp til at omsende sine Prøveblade. Det, som er mig om at gjøre, er at vide, om enhver Avis, der i et eller andet af de større Kultursprog i Europa, Engelsk, Tysk, Fransk, maaskee vil man nu ogsaa sige Italiensk, lader affatte Artikler, kan vente at faae sine Prøveblade forsendte i Udenrigsministeriets eller i Handelsministeriets Convoluter. Det er mig saameget vigtigere at